

РЕШЕНИЕ

№ 1483

гр. София, 27.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 135 СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ТАНКА П. ЦОНЕВА**

при участието на секретаря **ЕМИЛИЯ ЕВЛ. СТОЙЧЕВА**
като разгледа докладваното от **ТАНКА П. ЦОНЕВА** Административно наказателно дело № 20241110200860 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 59 и следващите от ЗАНН.

Образувано е по жалба на С. Д. И. от гр.***, обл.Варна, ул.»Побитите камъни» № 19 против Наказателно постановление № BG08062023/4000/P8-531/23.11.2023 г., издадено от директор на Национално тол управление (НТУ) към Агенция "Пътна инфраструктура" (АПИ), с което на жалбоподателя е наложено административно наказание "глоба" в размер на 1800 лева за извършено административно нарушение по [чл. 179, ал. 3а от ЗДвП](#).

На първо място, в жалбата се навеждат доводи, че в случая следвало да намери приложение хипотезата на чл.28 от ЗАНН, тъй като нарушението било засечено от контролно устройство само в един участък от маршрута на ППС, включен в обхвата на платената пътна мрежа, като за останалите участъци от същия маршрут на превозното средство на инкриминираната дата, били заплатени всички дължими такси.

На следващо място, в жалбата се твърди, че процесното нарушение най – вероятно се дължи на допусната техническа грешка от устройството, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси по чл.10, ал.1 от Закон за пътищата. Излагат се аргументи за приложение на

§1, ал.1, т.4 от ДР на ЗАНН (ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.) и на [чл. 2, § 7 от Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2020/204](#) на Комисията от 28 ноември 2019 г.

По изложените съображения се отправя молба към съда да се произнесе с решение, с което да отмени обжалваното наказателно постановление, като неправилно и незаконосъобразно.

В проведеното по делото съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, не се явява и не изпраща процесуален представител.

Административно-наказващия орган – Директор на национално тол управление, редовно призован, не изпраща представител и не изразява становище по основателността на жалбата.

Съдът, след като служебно провери обжалваното наказателно постановление, доводите на страните и събраните по делото доказателства приема за установено от фактическа страна следното:

На 08.06.2023 г. в 09:49 часа в направление излизане от територията на Република България, на гранично контролно-пропускателен пункт "Русе-Дунав мост", пристигнало пътно превозно средство с рег. № РВ 69 66СТ, вид-влекач, марка „Мерцедес Актрос“ с обща техническа допустима максимална маса над 12 тона, управлявано от жалбоподателя С. Д. И..

На място била извършена проверка от контролните органи на Агенция "Митници", при която било установено, че на 22.05.2023 г. в 14:24 часа управляваното от И. ППС с рег. № РВ 69 66СТ е заснето да се движи по път "А-2", км.6+804, включен в обхвата на платената пътна мрежа, като за посоченото ППС не е заплатена дължимата пътна такса съгласно [чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата \(ЗП\)](#).

За така извършеното административно нарушение бил генериран доказателствен запис (доклад) от електронната система по [чл. 167а, ал. 3 ЗДвП](#) с номер на нарушението FD10EE04357267C5E05301F160AA2E0, ведно с приложени към него статични изображения във вид на снимков материал.

Въз основа на направените констатации, св. В. Е. Ч. съставил АУАН № BG08062023/4000/P8-531/08.06.2023 г. срещу С. Д. И. за извършено от последния административно нарушение по [чл. 179а, ал. 3а от ЗДвП](#), изразяващо се в това, че на 22.05.2023 г. в 14:24:55 часа, по път "А-2",

отсечка 6+804, засечен с терминално устройство 20142 е управлявал ППС с рег. РВ 69 66СТ, за което не е заплатена дължимата пътна такса съгласно [чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата](#).

След като се запознал със съдържанието на акта, И. го подписал с отбелязване, че има възражения. В срока по чл.44, ал.1 от ЗАНН не е било депозирано писмено възражение срещу така съставения АУАН.

Въз основа на съставения акт било издадено и обжалваното в настоящото съдебно производство наказателно постановление № BG08062023/4000/P8-531/23.11.2023 г. от директора на Национално тол управление (НТУ) към Агенция "Пътна инфраструктура", с което при идентичност на описанието на нарушението и правната му квалификация на жалбоподателя била наложена "глоба" в размер на 1800 лева.

Препис от наказателното постановление било връчено на жалбоподателя срещу подпис на 22.12.2023 г.

Изложената фактическа обстановка съдът приема за безспорно установена от писмените доказателства, приобщени по реда на чл. 283 от НПК вр.чл.84 от ЗАНН - АУАН № BG08062023/4000/P8-531/08.06.2023 г., Квитанция за платени пътни такси в Република България № 51729181/08.06.2023 г., доклад по [чл. 167а, ал. 3 ЗДвП](#), ведно със снимков материал към него; Заповед № ЧР-СП-НТУ-149/25.05.2023 г. и Заповед № РД-11-749/07.06.2023, издадени от председателя на управителния съвет на АПИ, Заповед № ЗАМ-1434/32-263874/08.08.2022 г., издадена от Директор на Агенция „Митници“, писмо до и.д. директор на НТУ вх. № 53-00-9147/17.11.2023 г., копие от пътен лист № 476845, извлечение от тахографската карта на С.И. за 22.05.2023 г.; както и гласните доказателствени средства –показанията на свидетеля-актосъставител Ч..

Съдът намира показанията на св.Ч. за подробни, последователни и непротиворечиви, поради което ги възприема като обективни и достоверни, тъй като се подкрепят от писмените доказателства по делото.

Съдът кредитира с доверие и писмените доказателства, приобщени към материалите на делото, като намира същите за относими към предмета на доказването му. В тази връзка следва да се отбележи, че нарушението се установява по безспорен начин от приложения доклад, съставляващ генерирани данни от електронната система по [чл. 167а, ал.3 ЗДвП](#), ведно с

приложения снимков материал към него.

От приложената Квитанция за платени пътни такси в Република България № 51729181/08.06.2023 г. е видно, че на посочената дата за товарен автомобил с рег. № РВ 69 66 СТ е била заплатена максимална тол такса в размер на 72 лева.

От приложеното писмо до и.д. директор на НТУ – София, вх. № 53-00-9147/17.11.2023 г. е видно, че след извършена проверка в системата на „Интелигентни трафик системи“ АД се установило, че за процесното ППС с рег. № РВ 69 66 СТ за дата 22.05.2023 г. в 14:24 часа бордовото устройство е било изключено или неправилно включено в електрическото захранване и с изчерпана батерия.

Въз основа на така възприетата фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата, съдът намира, че същата е процесуално допустима, тъй като е подадена в срока по чл. 59, ал.2 от ЗАНН, от процесуално легитимирано лице и срещу административно –наказателен акт, който подлежи на въззивен съдебен контрол.

При разглеждане на дела по оспорени наказателни постановления районният съд е инстанция по същество, с оглед на което дължи цялостна проверка относно правилното приложение на материалния и процесуалния закон, независимо от основанията, посочени от жалбоподателя.

В този смисъл следва да се отбележи, че процесният АУАН и обжалваното наказателно постановление са издадени от материално компетентни длъжностни лица. Със Заповед Заповед № ЗАМ-1434/32-263874/08.08.2022 г., издадена от Директор на Агенция „Митници, св. Ч. е оправомощен на основание [чл. 167, ал. 3б, т. 2 ЗДвП](#) да съставя АУАН.

Видно от приложените към материалите на делото Заповед № ЧР-СП-НТУ-149/25.05.2023 г. и Заповед № РД-11-749/07.06.2023 г., издадени от председателя на управителния съвет на АПИ, наказващият орган – директор на Национално тол управление, е оправомощен да издаде процесното НП.

Спазени са и давностните срокове по смисъла на [чл. 34, ал. 1](#) и [ал. 3 ЗАНН](#) за съставяне на АУАН и издаване на НП. Административното нарушение и обстоятелствата при извършването му са описани ясно,

доколкото по недвусмислен начин е посочено на кое място -път "А-2", км.6+804, на коя дата и в колко часа, както и с кое ППС е извършено вмененото във вина на жалбоподателя административно нарушение, както и в какво се изразява последното, поради което нарушителят е бил в състояние да въприеме фактическите рамки на обвинението и адекватно да организира защитата си.

По –нататък, настоящият съдебен състав намира, че при съставяне на АУАН и издаване на обжалваното НП е допуснато съществено процесуално нарушение, доколкото в тях не е посочена нарушената от жалбоподателя разпоредба, каквото е императивното изискване на [чл. 42, ал. 1, т. 5 ЗАНН](#) и [чл. 57, ал. 1, т. 6 ЗАНН](#). В случая и в АУАН, и в НП, като нарушена е посочена разпоредбата на [чл. 179, ал. 3а от ЗДвП](#), която обаче се явява санкционна такава, доколкото предвижда съответно административно наказание за водачите на ППС от категория по [чл. 106, ал. 3 ЗДвП](#) в случаите, в които не са изпълнили задълженията си по ЗП относно заплащане на пътни такси при изминато разстояние по пътища от платената пътна мрежа. Такова задължение е вменено на водачите на ППС с разпоредбата на [чл. 139, ал. 7 ЗДвП](#), съгласно която водачът на пътно превозно средство от категорията по [чл. 106, ал. 3 ЗП](#) е длъжен преди движение по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, да закупи маршрутна карта за участъците от платената пътна мрежа, които ще ползва, или да изпълни съответните задължения за установяване на изминатото разстояние и заплащане на дължимата такса по [чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата](#), освен когато тези задължения са изпълнени от трето лице. В случая е извършено именно посоченото административно нарушение, доколкото не се касае за предварително закупена маршрутна карта, а за заплащане на дължима пътна такса по [чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП](#) при установяване на реално изминато разстояние.

С оглед на изложеното следва да се приеме, че в АУАН и НП не е посочена нарушената разпоредба, съдържаща състава на извършеното административно нарушение, а единствено е отразена санкционната норма на [чл. 179, ал. 3а ЗДвП](#). Ето защо, съдът приема, че в хода на административнонаказателното производство е допуснато съществено нарушение на процесуалните правила, доколкото в АУАН и НП не е посочена нарушената от жалбоподателя разпоредба, която в случая е [чл.139, ал. 7](#)

[ЗДВП](#). В този смисъл последният е поставен в невъзможност да разбере от правна страна вмененото му във вина административно нарушение, за което е ангажирана отговорността му. В тази насока е и константната съдебна практика на административните съдилища в страната (така и [Решение № 172 от 8.01.2024 г.](#) на АдмС - София по адм. д. № 10449/2023 г., [Решение № 6409 от 27.10.2023 г.](#) на АдмС - София по адм. д. № 5879/2023 г.).

Съгласно разпоредбата на [чл. 2, § 7 от Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2020/204](#) на Комисията от 28 ноември 2019 г. относно подробните задължения на доставчиците на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, минималното съдържание на заявлението за област на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, електронните интерфейси, изискванията за съставните елементи на оперативната съвместимост и за отмяна на [Решение 2009/750/ЕО](#): "Доставчиците на европейската услуга за електронно пътно таксуване /ЕУЕПТ/ информират незабавно ползвателите на ЕУЕПТ за всеки случай на недекларирана пътна такса във връзка с неговата сметка и предлагат възможност за отстраняване на нередността преди предприемането на принудителни мерки, когато такава е предвидена съгласно националното законодателство". Със ЗИД на ЗП, ДВ, бр. 14 от 2023 г., се въвеждат нови разпоредби на [чл. 10б, ал. 7-9 ЗП](#), в сила от 01.01.2024 г., с които националното законодателство се привежда в съответствие с изискванията на [Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2020/204](#) на Комисията от 28 ноември 2019г., в частност с чл. 2, § 7 от същия и е предвидено уведомяване на собственика или ползвателя на ППС, за което има действащ договор с доставчик на услуга по електронно събиране на такса за изминато разстояние, в случаите на частично или непълно деклариране на тол данни, като на собственика или ползвателя се предоставя възможност да заплати дължимата такса в срок от 14 дни от уведомяването и при заплащане на таксата в този срок не се образува административнонаказателно производство. Видно от мотивите към законопроекта, измененията имат за цел транспонирането на европейското законодателство относно заплащането на тол таксите и по-конкретно въвеждането на национална уредба, която да кореспондира на [чл. 2, § 7 от Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2020/204](#) на Комисията от 28 ноември 2019 г.

Макар към датата на нарушението по обжалваното наказателно

постановление разпоредбите на [чл. 10б, ал. 7-9 ЗП](#), в сила от 01.01.2024 г., да не са били част от действащата правна уредба, то доколкото разпоредбите на [Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2020/204](#) на Комисията от 28 ноември 2019 г. имат пряко действие, обжалваното наказателно постановление следва да се отмени и поради противоречие на процедурата по реализиране административнонаказателната отговорност с реда, предвиден в [Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2020/204](#) на Комисията от 28 ноември 2019 г., поради което възраженията в жалбата в тази насока са основателни.

От писмените доказателства по делото се установява, че дружеството - собственик на пътното превозно средство – "Юникарго транс" ЕООД –гр. Варна, е имало сключен договор с "Интелигентни трафик системи" АД за използване на услуги по електронно събиране на пътни такси (тол такси) с предплатен баланс, като от представеното извлечение се установява и че за ППС с рег. № РВ6966СТ за дата 22.05.2023 г. са декларирани тол данни и заплатени такси, а от отговора на " Интелигентни трафик системи " АД – че за времето на нарушението е имало прекъсване по неустановени с точност причини в работата на бордовото устройство, асоциирано към влекача.

Предвид горното на собственика на пътното превозно средство е следвало да се предостави възможност да заплати таксата за преминаване през съответния участък. Едва след уведомяване и бездействие на собственика да заплати дължимата такса доброволно, е следвало да се пристъпи към образуване на административнонаказателно производство.

Следващо самостоятелно основание за отмяна на обжалваното наказателно постановление според настоящия съдебен състав е, че при издаването му е нарушен принципът на пропорционалност. Легалното понятие за "тол такса" е дадено в [чл. 2, б\) от Директива 1999/62/ЕО](#) на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури ([Директива 1999/62/ЕО](#)) - "такса за изминат участък" означава заплащане на определена сума за превозно средство, което изминава разстояние между две точки от инфраструктурата и е упомената в член 7, параграф 2; размерът на сумата трябва да е базиран на пропътуваното разстояние и на типа превозно средство". От понятието се извежда, че дължимите суми се определят според няколко отделни критерия, свързани с

характеристиките и на превозното средство, и на пътния участък.

Условията и редът за изграждане и функциониране на смесената система за таксуване се определят с наредба на Министерския съвет в съответствие с изискванията на [Директива 1999/62/ЕО](#). Съгласно [чл. 9а от посочената Директива](#) "Държавите членки установяват съответен контрол и определят система от наказания, приложими за нарушаване на националните разпоредби, приети по настоящата директива. Те предприемат всички необходими мерки, за да гарантират прилагането на санкциите. Санкциите трябва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи".

Приложената в настоящия случай санкционна разпоредба на [чл. 179, ал. 3а ЗДвП](#) предвижда налагането на глоба в абсолютно определен размер от 1800 лева. Макар и държавите членки да са компетентни да изберат санкциите, с които ще контролират спазването на установените правила и ще стимулират своевременно изпълнение от страна на водачите, то всяка една държава членка е длъжна да упражнява своята компетентност при съблюдаване на правото на Съюза, както и на неговите общи принципи. В случай на несъвместимост, дори и косвена такава, между национална правна норма и основните принципи на ПЕС, то вътрешната правна норма следва да остане неприложена, поради действието на принципа на примат /решение от 09 март 1978 г., *Simmenthal SA*, 106/77, ECLI: EU: C: 1978: 49, т. 21-24 от цитираната практика/.

Размерът на санкциите следва да бъде съответен на нарушението и да бъде пропорционален на преследваната цел, а при избор между няколко подходящи мерки, трябва да се прибегне до най-малко ограничителната /[решение от 19 октомври 2016, EL-EM-2001, C?501/14](#), EU: C: 2016: 777, т. 39 и цитираната съдебна практика/. От тези условности следва, че принципът на пропорционалност изисква, от една страна, наложеното наказание да съответства на тежестта на нарушението, и от друга страна, при определянето на наказанието или на размера на имуществената санкция да се отчитат конкретните обстоятелства по случая /[решение от 4 октомври 2018 г., Dooel Uvoz-Izvoz Skopje Link Logistic N&N, C-384/17](#), ECLI: EU: C: 2018: 810, т. 45/.

В конкретния случай в материалите по делото не се съдържат доказателства за екологичната категория на процесното пътно превозно средство, но съгласно [Тарифата за таксите, които се събират за преминаване и](#)

[ползване на републиканската пътна мрежа](#), приета с Постановление № 370 на Министерския съвет от 2019 г. (ДВ, бр. 101 от 2019 г.), товарните автомобили над 12 тона с 4 и повече оси за периода от 1 юли 2022 г. до 30 юни 2023 г. дължат от 0, 23 лв. /к. до 0, 32 лв. / в зависимост от екологичната категория за движение по АМ, като път А-2. Сравнявайки размера на незаплатената пътна такса с абсолютно определения размер на глобата, предвидена за налагане спрямо водачите на пътни превозни средства, ясно личи несъразмерността между двете стойности. Не на последно място, предвидената санкция превишава многократно размера на дължимата "тол такса". Абсолютната липса на пропорционалност на преследваната от законодателя цел, както и възможност за индивидуализиране на санкцията за всеки конкретен случай, съобразявайки неговите особености, изминато разстояние, дължима такса или други обстоятелства от техническо естество, дори прозира и в обстоятелството, че независимо от налагането на административното наказание, санкционираният правен субект дължи и заплащането на съответна такса по [чл. 10б, ал. 5 от Закон за пътищата](#). Същата се изчислява като се приеме, че съответното пътно превозно средство е изминало разстояние, съответстващо на най-дългата отсечка между две точки от платената пътна мрежа, определена по най-прекия ѝ маршрут по протежението ѝ. В конкретиката на настоящия случай тази такса е изчислена в размер на 119,00 лева, а наложената на водача глоба надвишава този размер повече от десет пъти. Отделно от това, за да бъде освободен от административнонаказателна отговорност на жалбоподателя е предложено да заплати компенсаторна такса по чл.10, ал.2 от ЗП в размер на 750, 00 лева, чийто размер също е в абсолютна стойност и се определя според техническите характеристики на превозното средство. Налагането на глоби и имуществени санкции с фиксиран размер за всяко нарушение, без възможност да бъде преценявана тежестта на самото нарушение е в разрез с принципа на пропорционалност. В светлината на съюзната практика, а именно [Решение от 22 март 2017 г., по съединени дела Euro-Team Kft. C?497/15](#), Spir61-Гйр Кфт. [C?498/15](#), ECLI: EU: 2017: 229, т. 50 от цитирана практика, изрично е изведено, че: "..... [член 9а от Директива 1999/62](#) трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в този член изискване за пропорционалност не допуска система от наказания като разглежданата в главното производство национална правна уредба, която предвижда налагането на фиксирана глоба

за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им. "

Националната юрисдикция е длъжна да приложи правото на Съюза в неговата цялост и да защити правата, които то дава на частноправните субекти, като при необходимост остави без приложение всяка разпоредба, която, ако бъде приложена, предвид обстоятелствата по случая, би довела до несъответстващ на правото на Съюза резултат ([решение от 13 юли 2016 г., Ruppert, C-187/15](#), EU: C: 2016: 550, т. 45 цитираната съдебна практика). Макар и изрично съюзната юрисдикция да се е произнесла относно липсата на директен ефект на чл. 9а от Директива, то от това не следва, че националната юрисдикция трябва да загърби съюзното право, а напротив същата бива задължена да приложи съответстващо на правото на съюза тълкуване ([решение от 04 октомври 2018 г., Doel Uvoz-Izoz Skopje Link Logistic N & N, C-384/17](#), ECLI: EU: C: 2018: 810, т. 58 – 61 от цитираната практика, [решение от 24 януари 2012, Maribel Domingues, C-282/10](#), ECLI: EU: C: 212: 33, т. 24 от цитираната практика).

С оглед на изложените принципни постановки съдът намира, че санкционната разпоредба на [чл. 179, ал. 3а ЗДвП](#) противоречи на принципа на пропорционалност, доколкото не позволява да се вземат предвид конкретни обстоятелства за всеки отделен случай, а размерът на санкцията надхвърля значително дължимите такси. Санкциите следва да са ефективни, съразмерни и възпиращи, но преценени през принципа на пропорционалност, а при липсата на такава санкционна разпоредба и наличието на административно наказание в абсолютно определен/фиксиран размер, то същата следва да остане неприложена, а наказателното постановление да бъде отменено.

При този изход на правния спор право на разноски има жалбоподателя, който обаче не е поискал присъждането на такива, поради което и съдът не дължи произнасяне по този въпрос.

Така мотивиран и на основание [чл. 63, ал. 2, т. 1 вр. ал. 3, т. 1 и т. 2 ЗАНН](#), съдът

РЕШИ:

О Т М Е Н Я Наказателно постановление №
BG08062023/4000/P8-531/23.11.2023 г., издадено от директор на Национално
тол управление (НТУ) към Агенция "Пътна инфраструктура" (АПИ), с което
на С. Д. И. е наложено административно наказание "глоба" в размер на 1800
лева за извършено административно нарушение по [чл. 179, ал. 3а от ЗДвП](#).

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред
Административен съд София – град, в 14-дневен срок от съобщението за
изготвянето му до страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____